

B.Com. Semester - 2 (CBCS) Examination
July-2025 (OLD COURSE)
ACCOUNTING-2 (ELECTIVE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ શ્રી નરેશભાઈ પટેલ ઘઉં ની ખેતી કરે છે. નીચેની વિગતો પરથી તેનું 31-3-2025ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું (૨૦) કૃષિ ખાતું બનાવો.

	રૂ.		રૂ.
સિંચાઈના ખર્ચા	4,000	પાકનું વેચાણ	1,40,000
શરૂઆતનો સ્ટોક:		મજૂરી	30,800
બી 600		વીમા પ્રીમિયમ :	
ખાતર 2,800		પાકનું 500	
ઢોરઢાંખર 16,800		ઢોરનું 360	8,60
ઓજારો 40,000		વીજળી ખર્ચ	1,000
ઊભો પાક 12,000	72,200	સમારકામ	1,800
ખરીદી:		જમીન-મહેસૂલ	2,400
બી 5,600		ટ્રેક્ટરનું ભાડું	8,800
ખાતર 23,000		સરકારી સહાય	4,400
ઢોર ઢાંખર 8,000		વાડનો ખર્ચ	3,200
ઓજારો 6,400	43,000	લોનનું વ્યાજ	3,900
ઘાસના વેચાણની આવક	24,000	સરકારી મંડળીની 10%ની લોન (1-4-'24)	48,000
ઢોર માટે ઘાસ	2,640	અંગત વપરાશ માટે રાખેલ ઘઉં	4,000
જંતુનાશક દવાની ખરીદી	1,600		

વધારાની માહિતી:

- (1) આખર સ્ટોક નીચે મુજબ છે: બી રૂ. 400; ખાતર રૂ. 4,000; ઢોરઢાંખર રૂ. 18,200; જંતુનાશક દવા રૂ. 300; ઓજારો રૂ. 36,400; ઘઉં રૂ. 7,000.
- (2) વાડ કરવાનો ખર્ચ ચાર વર્ષમાં માંડી વાળવાનો છે.
- (3) પાકમાંથી રૂ. 800નું અનાજ આવતા વર્ષ માટે બિયારણ તરીકે રાખવાનું છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૧ શ્રી સુરેશભાઈ પટેલ એક ખેતર ધરાવે છે. તેઓ કપાસ અને શાકભાજી ઉગાડે છે. નીચેની વિગતો પરથી તા. 31-3-2025નાં રોજ પૂરા થતાં વર્ષનું તેમનું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો :

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
પાક વેચાણ : કપાસ	1,40,000	સરકારી સહાય	6,000
શાકભાજી	28,000	શાકભાજી પોતાના માટે ઉપયોગ કર્યો	3,600
સિંચાઈના ખર્ચા	24,000	વાડ કરવાનો ખર્ચ	10,000
મજૂરી	26,000	14%ની બેન્ક લોન	1,60,000
પાકનું વીમા પ્રીમિયમ	2,000	ટ્રેક્ટર	1,80,000
જમીન મહેસૂલ	1,000	બેન્ક લોન પર વ્યાજ	22,400

ટ્રેક્ટરના ખર્ચા ખરીદી :	18,000	દૂધનું વેચાણ	10,000
બિયારણ 30,000			
જંતુનાશક દવાઓ 16,000			
ખાતર 25,000	71,000		
શરૂઆતનો સ્ટોક :			
બિયારણ 3,000			
જંતુનાશક દવાઓ 600	3,600		
ઢોર-ઢાંખરની શરૂ. ની બાકી	30,000		

વધારાની માહિતી:

- (1) આખર સ્ટોક : કપાસ રૂ. 15,000; શાકભાજીનો ઊભો પાક રૂ. 5,000.
- (2) વાડ કરવાનો ખર્ચ 5 વર્ષમાં લખી વાળવાનો છે.
- (3) ઢોર-ઢાંખરની વર્ષને અંતે કિંમત રૂ. 25,000 આંકવામાં આવી છે
- (4) મજૂરોને મજૂરીના બદલામાં રૂ. 1,000નાં શાકભાજી આપ્યાં છે.
- (5) ટ્રેક્ટર પર 12% લેખે ધસારો ગણો.

પ્રશ્ન.૨ શ્યામ બ્રધર્સે ગુજરાત લિ. પાસેથી કોલસાની ખાણ તા. 1-1-2019 ના રોજ ભાડા પેટે રાખી, ભાડાપદ્ધતિ (૨૦) શરતો નીચે મુજબ છે:

- (1) રોયલ્ટી દર ટને રૂ. 6 લેખે ચૂકવવાની.
- (2) તા. 1-1-2019ના વર્ષ માટે લઘુત્તમ ભાડું રૂ. 40,000 રહેશે. ત્યારબાદ દર વર્ષે રૂ. 2,000નો વધારો થશે.
- (3) અકસ્માત કે હડતાળના વર્ષે લઘુત્તમ ભાડું 25% થી ઘટશે. 2023ના વર્ષે આગ લાગવાથી ઉત્પાદન ત્રણ માસ બંધ રહ્યું.
- (4) ઓછા કામનું નુકસાન જે વર્ષે થાય ત્યાર પછીના બે વર્ષ સુધી પ્રથમ વર્ષે 50% અને બીજા વર્ષે 50% પ્રમાણે મજરે લેવાનો હક્ક છે.
- (5) 2019 અને 2020ના વર્ષે ઓછું કામ અનુક્રમે રૂ. 5,000 અને રૂ. 15,000 હતું.
- (6) ઉત્પાદનના આંકડા નીચે પ્રમાણે છે:

વર્ષ	2021	2022	2023	2024
ઉત્પાદન (ટનમાં)	9,000	7,500	6,000 (અકસ્માત)	10,000

શ્યામ બ્રધર્સના ચોપડે તૈયાર કરો :

- (1) રોયલ્ટીનું ખાતું
 - (2) ખાણમાલિકનું ખાતું
 - (3) ઓછા કામના નુકસાનનું ખાતું
- અથવા

પ્રશ્ન.૨ અસ્મિતા કંપનીએ પારમિતા કંપની પાસેથી ટનદીઠ રૂ. 30 લેખે રોયલ્ટીની શરતે ખાણ પટે લીધી.

લઘુત્તમ ભાડું રૂ. 2,20,000 પાંચમા વર્ષનું નક્કી કર્યું છે. દર વર્ષે લઘુત્તમ ભાડું તેના આગલા વર્ષ કરતાં રૂ. 20,000 વધારે હતું. કોઈ પણ વર્ષનું ઓછા કામનું નુકસાન તેના પછીનાં માત્ર બે વર્ષની રોયલ્ટીમાંથી જ મજરે મેળવી શકાશે. પ્રથમ પાંચ વર્ષનું ઉત્પાદન નીચે મુજબ થયું હતું:

વર્ષ	2020	2021	2022	2023	2024
ટન	3,000	4,000	6,000	8,000	9,000

અસ્મિતા કંપનીની ખાતાવહીમાં નીચેનાં ખાતાંઓ તૈયાર કરો :

- (1) રોયલ્ટી ખાતું
- (2) ખાણ માલિક(પારમિતા કંપની) નું ખાતું
- (3) ઓછા કામના નુકસાનનું ખાતું.

પ્રશ્ન.૩ 'GJ' શિપિંગ કંપનીનું જહાજ 'જલ પુષ્પ' તા. 1-1- '25ના રોજ મુંબઈથી લંડન જવા નીકળે છે અને તા. 14-3- '25ના રોજ પાછું ફરે છે.

જતી અને વળતી સફરમાં કુલ નૂર ૩ : ૪ના પ્રમાણમાં મળે છે. નૂર પર ૫% પ્રાઈમેજ ગણવામાં આવે છે. જતી વખતના નૂર પર ૩% લેખે અને વળતી વખતના નૂર પર ૨.૧/૨% લેખે એફ્રેસ કમિશન આપવાનું છે. એફ્રેસ કમિશન માત્ર રોકડમાં મળેલ નૂર ઉપર જ ગણવાનું છે.

સફરનાં અન્ય ખર્ચા અને આવક નીચે મુજબ છે :

વિગત	રૂ.
ડિઝલ ની ખરીદી	4,17,160
કેપ્ટનનો પગાર (વાર્ષિક)	3,00,000
એક ખારવાની મજૂરી રોજના રૂ. ૩૦૦ (કુલ ૪ ખારવા છે.)	(?)
ધક્કાની મજૂરી	95,760
કેપ્ટનનો ખર્ચ (સફરદીઠ નક્કી કરેલ)	50,000
કેપ્ટનનો ખરેખર થયેલ ખર્ચ	70,000
બંદરના ખર્ચા:	
મુંબઈ	61,480
લંડન	47,720
મુસાફર ભાડું	3,00,000
તાર-ટપાલની આવક	1,20,025
મરામત ખર્ચ	2,00,000

જતી સફરનું નૂર રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ મળવાનું બાકી છે. ડીઝલનો સ્ટોક તા. 1-1-'25ના રોજ રૂ. ૨૦,૦૦૦ અને તા. 14-3-'25ના રોજ રૂ. ૧૬,૦૦૦ હતો, તેમજ સફર દરમિયાન બીજા વહાણને રૂ. ૩૦,૦૦૦નું ડીઝલ આપેલ હતું.

વહાણની ખરીદી તા. 1-1-'21ના રોજ કરવામાં આવી હતી. દર વર્ષે ૬.૧/૪% લેખે સીધી લીટીની રીતથી ઘસારો માંડી વાળતા અત્યાર સુધીમાં રૂ. ૫૦,૦૦,૦૦૦ ઘસારા પેટે માંડી વાળવામાં આવ્યા છે. વહાણની મૂળકિંમત પર ૧% લેખે વીમા પ્રીમિયમ ભરવામાં આવે છે.

તા. 1-1-'25ના રોજ મરામત અનામતની બાકી રૂ. ૬,૦૦,૦૦૦ હતી અને સફરના અંતે રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ લેખે આગળ લઈ જવાની હતી.

મેનેજરને કુલ નૂરના ૧% લેખે મળેલ કમિશનની રકમ રૂ. ૨૯,૪૦૦ છે. ઉપરાંત તેને ચોખ્ખા નફાના (મહેનતાણું અને કમિશન બાદ કર્યા પછીના) ૫% લેખે મહેનતાણા તરીકે આપવાના છે. સફર ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ એક વહાણ 'પ્રશાંત' તા. 1-11-'24ના રોજ પોરબંદરથી મુંબઈની સફર શરૂ કરી અને તા. 26-3-'25 ના રોજ પોરબંદર પાછું ફર્યું. સફરની માહિતી નીચે મુજબ છે

વિગત	રૂ.
પગાર (વાર્ષિક)	60,000
કોલસો	60,000
કેપ્ટનનો પગાર (ત્રિમાસિક)	18,000
વહીવટી ખર્ચા (અર્ધવાર્ષિક)	40,000
વહાણનો વીમો (માસિક)	4,000
પરચૂરણ ખર્ચા	40,000

વપરાયેલ સ્ટોર્સ	18,000
જતી વખતનું નૂર	2,00,000
વળતી વખતનું નૂર	1,40,000
એડ્રેસ કમિશન	1%
પ્રાઈમેજ	2%
નૂરનો વીમો	3%
મેનેજરને કમિશન - નૂરના	6%
વહાણનો ઘસારો	5%
વહાણની કિંમત	16,00,000

ઉપરની માહિતી પરથી સફર ખાતું તૈયાર કરો.

- પ્રશ્ન.૪ સેજલે ભોળાનાથ ટ્રેડર્સ પાસેથી હપતા ખરીદ પદ્ધતિથી તા. 1-4-'21ના રોજ એક મોટરકાર ખરીદી અને તેની (૧૫) સોંપણી વખતે રૂ. 20,000 ચૂકવ્યા. બાકીની રકમ દર વર્ષે 31મી માર્ચના રોજ રોકડ કિંમત પર 10% લેખે વ્યાજ સહિતના નીચે જણાવ્યા મુજબના ચાર વાર્ષિક હપતાઓમાં ચૂકવી :

તારીખ	રૂ.	તારીખ	રૂ.
31-3-'22	28,000	31-3-'24	24,000
31-3-'23	26,000	31-3-'25	22,000

સેજલ ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિએ દર વર્ષે 10% લેખે ઘસારો કાપે છે. બીજા વર્ષને અંતે તેના હિસાબી ચોપડાઓમાં નીચે મુજબ આમનોંધ કરવામાં આવી હતી :

ઘસારા ખાતે ઉ. રૂ. 9,000

તે મોટરકાર ખાતે રૂ. 9,000

તમારે સેજલના ચોપડે જરૂરી ખાતાં તૈયાર કરવાનાં છે.

અથવા

- પ્રશ્ન.૪ શ્રી અમરે તા. 1લી જાન્યુઆરીના રોજ હપતા-ખરીદ પદ્ધતિથી એક મોટરગાડી ખરીદ કરી. તેણે ડિલિવરી લેતી વખતે રૂ. 3,000 ચૂકવ્યા. તેણે બાકીની રકમ દર વર્ષે અંતે તા. 31મી ડિસેમ્બરના રોજ રોકડ કિંમત પર 10% પ્રમાણે વ્યાજ સહિતના નીચે દર્શાવેલ રકમના ચાર હપતામાં ચૂકવી : રૂ. 6,400; રૂ. 4,900, રૂ. 3,500 અને 2,200. ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતિ પ્રમાણે તેણે મોટરગાડી પર 10 % લેખે ઘસારો કાપ્યો.

અમરના ચોપડામાં મોટરગાડીનું ખાતું ખોલો અને ત્રીજા વર્ષના અંતે તેના પાકા સરવૈયામાં મોટરગાડી કેવી રીતે દર્શાવવામાં આવશે તે બતાવો.

ENGLISH VERSION

- Que.1 Shri Nareshbhai patel carries on farming to grow Wheat. From the following particulars, you are required to prepare his Farm Account for the year ending on 31-3-2025 : (20)

	Rs.		Rs.
Irrigation expenses	4,000	Sale of Crop	1,40,000
Opening Stock:		Wages	30,800
Seeds 600		Insurance premium:	
Fertilizers 2,800		For Crop 500	
Cattle 16,800		For Cattle <u>360</u>	860
Tools 40,000		Electric charges	1,000
Growing Crops <u>12,000</u>	72,200	Repairs	1,800
Purchases:		Land Revenue	2,400
Seeds 5,600		Hire charges of Tractor	8,800
Fertilizers 23,000		Govt. Subsidy	4,400
Cattle 8,000		Expenses on fencing	3,200
Tools <u>6,400</u>	43,000	Interest on Loan	3,900
Sales of Grass	24,000	10% loan from Co. Op. Society(1-4-2024)	48,000
Grass for Cattle	2,640	Wheat kept for personal use	4,000
Purchases of Insecticide	1,600		

Additional information:

- (1) The closing stock is as follows: Seed Rs. 400; Fertilizer Rs. 4,000; Cattle Rs. 18,200; Pesticides Rs. 300; Tools Rs. 36,400; Wheat Rs. 7,000.
- (2) The cost of fencing is to be recovered in four years.
- (3) Grain worth Rs. 800 from the crop is to be kept as seed for the next year.

OR

- Que.1 Shri Sureshbhai Patel owns a farm. He grows cotton and Vegetables. From the particulars given below prepare his farm account for the year ending on 31-3-2025:

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Sale of Crops:		Government Subsidies	6,000
Cotton	1,40,000	Vegetables taken for personal use	3,600
Vegetables	28,000	Expenses on fencing	10,000
Irrigation Expenses	24,000	14% Bank Loan	1,60,000
Wages	26,000	Tractor	1,80,000
Insurance premium for crops	2,000	Interest on loan	22,400
Land revenue	1,000	Sale on Milk	10,000
Expenses of Tractor	18,000		
Purchases:			
Seeds 30,000			
Insecticides 16,000			
Fertilizers <u>25,000</u>	71,000		
Opening Stock:			
Seeds 3,000			
Insecticides <u>600</u>	3,600		
Opening Stock of live stock	30,000		

Additional Information:

- (1) Closing stock: Cotton Rs. 15,000, Standing Crop of Vegetables Rs. 5,000.
- (2) Fencing expenses are to be written off during 5 years.
- (3) Live stock during the year are valued at Rs. 25,000.
- (4) Vegetables given to workers in lieu of wages Rs. 1,000.
- (5) Charge depreciation at 12% on Tractor.

- Que.2 Gujarat Ltd. acquired a "Coal Mines" from Shyam on lease on 1-1-2019. The terms were as under : (20)

- (1) Royalty payable at Rs.6 per ton
- (2) Minimum rent for the first year is Rs. 40,000 and thereafter Rs.2,000 to be increased every year.
- (3) If there is strike or accidents in a particular year, the minimum rent to be reduced by 25% for the period for which the production remains closed. In the year 2023 the production

remained closed for 3 months due to fire.

- (4) Short-working is recoupable within two subsequent years: first year 50% and second year 50% of minimum rent.
- (5) Short-workings in the year 2019 and 2020 were Rs. 5,000 and Rs. 15,000.
- (6) The output figures are as under.

Years	2021	2022	2023	2024
Output (In Ton)	9,000	7,500	6,000 (Accident)	10,000

You have to prepare in the books of accounts Shyam.

From the above particulars Prepare following accounts in the ledger of Asmita Company:

- (1) Royalty account
(2) Landlords account
(3) Shorworkings account.

OR

- Que.2 Asmita Co. obtained a mine on lease from Parmita Co. the terms being a royalty at Rs. 30 per ton. Minimum Rent for the fifth year was fixed at Rs. 2,20,000; The MR is more by Rs. 20,000 during each year than its previous year.

Shortworking was recoupable in next two years of the year in which shortworkings arose.

Production for the first five years was as under :

Years	2020	2021	2022	2023	2024
Output (In Ton)	3,000	4,000	6,000	8,000	9,000

From the above particulars Prepare following accounts in the ledger of Asmita Company:

- (4) Royalty account
(5) Landlords(Paramita Company) account
(6) Shorworkings account.

- Que.3 The steamship "Jal-Pushpa" of GJ Shipping Company commenced its Voyage from Mumbai to London on 1-1-2025 and returned on 14-03-2025. (15)

The ratio of freight on outward and inward journey is 3:4 respectively. Primage is 5% on freight. Calculate address commission at 3% on outward freight and 2. 1/2% on inward freight. Address commission is to be calculated only on actual freight received.

Other expenses and incomes of the Voyage are as under:

Particulars	Rs.
Diesel purchased	4,17,160
Salary of Captain (per annum)	3,00,000
Daily wages of sailor Rs. 300 (total 4 sailors)	(?)
Labour charge on Dock	95,760
Captain's expenses (fixed per voyage)	50,000
Actual expenses of captain	70,000
Port charges:	
Mumbai	61,480
London	47,720
Passage money	3,00,000
Mail money	1,20,025
Repairing expenses	2,00,000

Outstanding freight is Rs. 1,80,000 for outward journey. The stock of diesel as on 1-1-2025 worth Rs. 20,000 and on 14-3-2025 worth Rs. 16,000. Diesel worth Rs. 30,000 was given to another ship during the Voyage.

The ship was purchased on 1-1-2021. Depreciation is provided at 6.1/4% per annum on straight line method. The depreciation of Rs. 50,00,000 is written off till the date. The insurance premium is paid at the rate of 1% on the cost price of the ship.

On 1-1-2025 the balance of repair reserve was Rs. 6,00,000 and it is to be carried forward at Rs. 8,00,000 at the end of Voyage.

The commission paid to the manager at the rate of 1% of the total freight amounts to Rs. 29,400. The manager is to be paid 5% remuneration on the profit remaining after charging his remuneration.

Prepare the Voyage Account.

OR

- Que.3 A ship 'Prashant' voyaged on 1-11-'24 from Porbandar to Mumbai and returned to Porbandar on 26-3-'25. Details are as under :

Particulars	Rs.
Salaries (Annual)	60,000
Coal	60,000
Captain's salaries (for three months)	18,000
Administrative expenses (Half yearly)	40,000
Ship insurance (Monthly)	4,000
Sundry expenses	40,000
Stores used	18,000
Freight for outward journey	2,00,000
Freight for return journey	1,40,000
Address commission	1%
Primage	2%
Freight insurance	3%
Manager's commission of freight	6%
Depreciation on ship	5%
Value of ship	16,00,000

From the above particulars, prepare Voyage Account.

- Que.4 Sejal purchased a motor car from Bholanath Traders under instalment purchase system on 1-4-2021 and Rs. 20,000 was paid at the time of delivery. The remaining amount was paid in the following four instalments on 31st March every year with interest at 10% on cash price. (15)

Date	Rs.	date	Rs.
31-3-'22	28,000	31-3-'24	24,000
31-3-'23	26,000	31-3-'25	22,000

Sejal is computing the depreciation every year at 10% on written down value. Following journal entry was found her books of account at the end of the second year.

Depreciation A/c Dr. Rs. 9,000

To Motor-Car A/c Rs. 9,000

You are required to prepare necessary accounts in the books of sejal.

OR

- Que.4 Amar purchased a motor car on Hire-Purchase System on 1st January by paying Rs. 3,000 against delivery. He paid the balance in four instalments at the end of each year on 31st December including interest at 10% per annum on cash price as follows:

Rs. 6,400; Rs. 4,900; Rs. 3,500 and Rs. 2,200 respectively.

He charged depreciation on motor car at 10% on Diminishing Balance Method.

Show Motor Car Account in the books of Amar and state how motor car will appear in his Balance Sheet at the end of the third year.
